

La petja dels avantpassats

Joan Domènech Moner

És evident que tenim poca informació de les èpoques remotes perquè el testimoni escrit no existeix o és escadusser. D'altra banda, alguna etapa històrica és, en si mateixa i també per la seva estructura social, prou complicada. Podríem dir que aquestes dues característiques es donen força, en línees generals, en l'època que anomenem edat mitjana, compresa entre els segles V i XV dC; que, en termes historiogràfics, dividim en dues parts: alta i baixa edat mitjana.

A vegades, els lectors poc fets a classificacions convencionals tenen dubtes en el moment de seguir les cronologies. Quina és la més propera a nosaltres, l'alta o la baixa? Als meus alumnes de l'escola jo sempre els posava l'exemple d'una torre, al peu de la qual et pots situar. Quina part tens més a l'abast, la part baixa de la torre o la part alta? La baixa, evidentment. Doncs pel que fa als temps medievals és igual. L'alta edat mitjana és la més llunyana, la que abraça del segle V al X. La baixa és la més propera a nosaltres, de l'XI al XV.

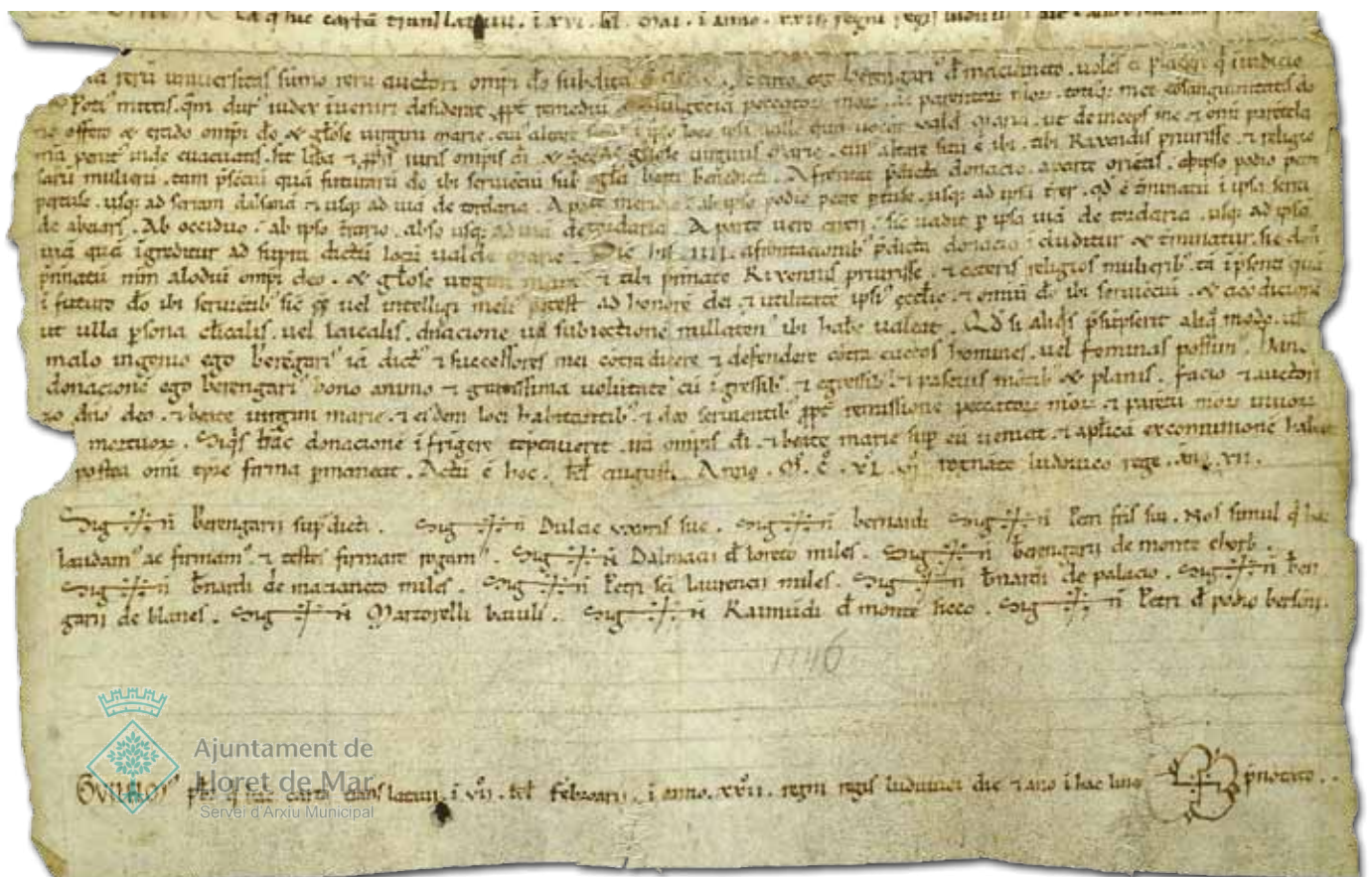
Les dificultats que expressàvem al principi i la mateixa llunyania en el temps fan que els personatges que protagonitzen la nostra història ens hagin fornint de pocs detalls de la seva existència, i per bastir una mica la seva biografia hem de recórrer a totes les dades, per insignificants que siguin. D'aquesta manera veiem, almenys, les relacions que tenien els uns amb els altres i la manera com participaven en els fets generats per algun protagonista, encara que fos

simplement com a testimonis. És així, doncs, com seguim una mica més la trajectòria d'alguns avantpassats nostres i podem descobrir-ne o corroborar-ne l'existència.

Temps enrere, els amics del Taller d'Història de Maçanet de la Selva –i de manera especial el seu membre Jordi Albertí, que està treballant en una monografia de Valldemaria, primer monestir cistercenc de dones de Catalunya, enclavat dins del terme de Maçanet– em van demanar de col·laborar amb ells en la transcripció paleogràfica i en la traducció del llatí de mitja dotzena de pergamins referents a aquell cenobi que havien localitzat a l'arxiu històric de la Biblioteca de Catalunya. Va ser, doncs, fent aquesta feina, que vaig descobrir alguns personatges de la vida medieval de Lloret.

Per exemple, en dos pergamins semblants, tots dos de l'1 d'agost de 1146, –en què Berenguer de Maçanet, per a la remissió dels seus pecats i dels dels seus avantpassats, dóna les terres de Valldemaria a Ricsenda, priora del convent del mateix nom– signen, com a testimonis, diversos *militēs* (soldats, cavallers) com ara Dalmau de Lloret, Bernat de Maçanet i Pere de Sant Llorenç, i també Berenguer de Montcorb, Bernat de Palau i Berenguer de Blanes. El topònim Montcorb pertany a un turó que hi ha dins del municipi de Riudarenes, a la dreta de la riera de Santa Coloma, entre els seus afluents, la riera de l'Esparra i la de Vilaràs.

A nosaltres ens interessa l'esmentat Dalmau de Lloret, que no era el nostre senyor feudal principal, segurament, sinó el castlà, és a dir, el que governava el castell de Lloret per concessió del senyor respectiu. Dalmau tenia, però, els

Pergamí en què Berenguer de Maçanet fa donació a Santa Maria de Valldemaria i a la seva priora Ricsenda de les terres que té a Valldemaria. 1 d'agost de 1146.

Procedència: Biblioteca de Catalunya. Pergamí 106, Registre 9071.